

Koncepce podpory seniorů MČ Praha 18 na období 2023 - 2027

Radka Herot Nedomlelová

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 18 Bechyňská 639, 199 00 Praha 18

Obsah

1 Úvod	3
2 Obyvatelstvo a prognózy vývoje	4
2.1 Bydlení a věková struktura obyvatel	4
2.2 Seniori	5
3 Organizace působící v MČ P18 na podporu seniorů	6
3.1 Český červený kříž, oblastní spolek Praha 9 – pečovatelská služba	6
3.2 Vzdělávací a komunitní spolky a kluby pro seniory	7
4 Priority koncepce.....	8
5 Cíle podpory seniorů	9
6 Oblasti podpory seniorů	12
6.1 Zařízení a služby pro seniory	12
6.2 Přímá podpora seniorů.....	14
6.3 Bezpečné a zdravé prostředí.....	15
6.4 Propagace a osvěta	15
6.5 Mezigenerační spolupráce a soužití.....	16
6.6 Ostatní	16
7 Zhodnocení.....	17
8 Závěr.....	18

1 Úvod

Tato koncepce má sloužit jako kompas priorit a nejdůležitějších oblastí pro Městskou část Praha 18 (dále MČ P18) v rámci podpory seniorů. Jedná se o souhrn aktivit a opatření, která MČ P18 realizuje za účelem podpory a prevence problematických situací pro své seniory žijící na svém území.

Demografické stárnutí obyvatel, které zaznamenává celá populace, znamená zvyšování podílu starších obyvatel ve společnosti a snižování zastoupení mladších osob. Tento proces s sebou přináší řadu ekonomických, sociálních, zdravotních a jiných požadavků na společnost, které se demografické stárnutí týká. S přibývajícím věkem obyvatel vzrůstají nároky na zajištění zdravotní a sociální péče, které se odrážejí i ve zvyšujících se nákladech na finanční zajištění této péče. Výrazné jsou také problémy vycházející z negativního vnímání seniorů ze strany společnosti. Senioři jsou ohroženi sociální izolací, omezením či ztrátou kontaktů s prostředím, ve kterém žijí. Ta se začínají ve zvýšené míře projevovat zejména po odchodu do starobního důchodu. Riziko se významně zvyšuje u osaměle žijících seniorů a u osob, jejichž rodina žije na vzdáleném místě nebo nemají rodinu ani kontakty s přáteli, sousedy a okolím.

MČ P18 se neustále zaměřuje na zlepšování života seniorů s cílem umožnit svým občanům plnohodnotné prožívání života i ve vyšším věku, podporuje odpovědný přístup ke zdraví, život v bezpečí a důstojnosti s možností účastnit se dění ve společnosti a dlouhodobě věnuje pozornost důležitým oblastem, které ovlivňují kvalitu života seniorů.

Pro účely této Koncepce byli senioři definováni jako osoby ve věku 65 let a starší.

MČ P18 patří mezi menší pražské periferní městské části s necelými 25tis. obyvateli. Součástí MČ P18 je starší zástavba bytových a rodinných domů, ale také stále se rozrůstající moderní sídliště zrekonstruovaných i nových panelových domů. Nově se také rozrůstá zástavba řadových domů a připravuje se revitalizace velkých průmyslových areálů Letov, Avia a Výzkumný a zkušební letecký ústav. Nachází se zde velké Obchodní centrum Letňany, jehož součástí je hypermarket Tesco, a několik menších nákupních středisek. V naší městské části najdeme Pražský výstavní areál (PVA), wellness areál s bazénem (Lagoon Letňany), hokejovou (BB arena), tenisovou halou a lesopark. Do naší městské části jezdí mnoho lidí z okolních čtvrtí nakupovat, za zábavou či sportem. V dnešní době je MČ P18 moderní pražskou městskou částí, kde končí jedna z linek metra, trasy C. Od října 2022 MČ P18 obsluhuje mimo jiné trolejbusová linka 58, která dále pokračuje do sousední MČ Praha – Čakovice.

REJSTŘÍK ZKRATEK

ČČK - Český červený kříž

ČR - Česká republika

ČSÚ - Český statistický úřad

DPS - Dům s pečovatelskou službou

MA21 - Místní Agenda 21

MČ - Městská část

PČR - Policie České republiky

ÚMČ - Úřad městské části

2 Obyvatelstvo a prognózy vývoje

2.1 Bydlení a věková struktura obyvatel

K 1. 1. 2023 měla MČ P18 (Letňany) 24 662 obyvatel. Tento údaj zahrnuje jak osoby hlášené k trvalému pobytu (17 212 osob), tak cizince s povolením k dlouhodobému pobytu (7 450). Podle údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) žilo k 31. 12. 2013 na území MČ P18 celkem 17 725 obyvatel včetně cizinců, v roce 2017 pak 19 175. Ze zmíněných čísel je zřejmé, že počet obyvatel v naší MČ P18 neustále roste vysokým tempem a to i přesto, že část zde žijících má hlášené trvalé bydliště jinde a naopak část obyvatel s hlášeným trvalým bydlištěm v MČ P18 ve skutečnosti bydlí jinde.

Podle Demografické studie, která byla zpracována pro MČ P18, MČ Praha – Čakovice a MČ Praha 19 v září 2021, celkový počet obyvatel v tomto spádovém území mezi lety 2006 a roku 2020 vzrostl o 14 261 osob, což představuje nárůst o 52%. Největší vliv na přírůstek obyvatel měla intenzivní bytová výstavba a zvyšující se porodnost ve všech zmíněných MČ.

Počet mužů a žen je mezi obyvateli MČ P18 vyrovnaný (muži tvoří 49% obyvatel městské části).

V posledních několika letech dochází k nárůstu počtu narozených dětí, kdy je v MČ P18 zaznamenána vyšší porodnost oproti jiným městským částem hl. m. Prahy. Tento nárůst je způsoben nadprůměrným počtem žen ve věku 25 – 40 let žijících v MČ P18. Úhrnná plodnost udává průměrný počet potomků narozených jedné ženě. Na 1 matku žijící na území MČ P18

připadá v průměru 1,72 narozených dětí, což je srovnatelná hodnota s celorepublikovým průměrem a vyšší než úhrnná plodnost hl. m. Prahy. Do budoucna demografická studie předpokládá nárůst plodnosti v naší městské části 1,80 dětí na matku, a to zejména díky nově vznikající zástavbě.

Při sčítání obyvatel v roce 2021 MČ P18 měla 21.702 obyvatel, kteří bydleli v 503 rodinných domech a v 9.752 bytech bytové zástavby (zdroj: ČSÚ). V roce 2023 by v MČ P18 mělo být dokončeno 162 nových bytů v bytových domech a 30 rodinných domů (lokalita ul. Pavla Beneše), v období 2025/26 pak 394 nových bytů v bytových domech. Intenzivní bytová výstavba by měla pokračovat i v následujících letech, závisí však na schválení změn územního plánu.

Pokud se uskuteční dosud známé a plánované projekty výstavby (Avie brownfield – Avia city, Central group, Letiště Letňany, Letňany západ, Moravská, Vládní čtvrť), pak v roce 2044 by mohl celkový počet obyvatel MČ P18 atakovat hranici 77 tisíc obyvatel.

Městská část Praha 18 měla v roce 2017 ve své správě od hl. městem Praha svěřeno 325 bytových jednotek, v minulém roce 2022 jich bylo 315 a letošní rok (2023) je to pak 314. Tyto byty pronajímá zejména ze sociálních důvodů a dále na základě individuálního posouzení ve veřejném zájmu. Sociální byty pro tuto kategorii jsou byty MČ P18 bez dluhu po předcházejícím nájemci, určené pro žadatele, kteří si nejsou schopni finančně zajistit vlastní bydlení a splňují podmínky pro přidělení sociálního bydlení. Podmínky přidělování stanovuje MČ P18. Dále se pak byty pronajímají na podkladě individuálního posouzení, např. ve veřejném zájmu (např. pro policisty, učitele nebo pracovníky ÚMČ P18), z důvodů hodných zvláštního zřetele či přiděluje byty z kvóty hl. m. Prahy.

2.2 Seniori

V červnu 2017 žilo v Letňanech 4 629 seniorů, tedy osob starších 65 let. Z tohoto počtu bylo 1 433 osob ve věku od 65 do 70 let, 1 635 osob ve věku od 71 let do 80 let, 982 osob ve věku od 81 let do 90 let a 79 osob ve věku 91 let a více.

K 1. 1. 2023 žilo v MČ P18 3604 osob starších 65 let. Z nich 1292 osob ve věku 65 do 70 let, 1705 osob ve věku 71 do 80 let, 532 osob ve věku 81 do 90 let a 75 osob ve věku 91 a více..

Počet seniorů celosvětově stále roste a MČ Praha 18 nebude výjimkou.

Z cca 3 143 osob ve věku 65+ let v roce 2020, bude v roce 2040 v Praze 18 bydlet téměř 3 924 osob starších 65 let, a to za předpokladu, že se neuskuteční žádná nová výstavba. V případě realizace již nyní plánovaných projektů (Avie brownfied – Avia city, Central group, Letiště Letňany, Letňany západ, Moravská, Vládní čtvrť) by pak mohl počet seniorů v roce 2040 v MČ P18 dosahovat téměř 8 000 osob.

Výrazný nárůst lze očekávat ve věkové skupině 80 let a výše. Nárůst počtu seniorů bude mít významný vliv na požadavky v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb a bezbariérovosti. Výrazně poroste poptávka po terénních i pobytových sociálních službách, poptávka po zdravotních službách, a budou se zvyšovat požadavky kladené na dostupnost veřejných míst a bezbariérovost.

3 Organizace působící v MČ P18 na podporu seniorů

3.1 Český červený kříž, oblastní spolek Praha 9 – pečovatelská služba

S současné době MČ P18 nemá vlastní pečovatelskou službu a tyto služby svým občanům zajišťuje pomocí ČČK, humanitární společností působící na celém území České republiky. Ta působí zejména v oblasti humanitární, sociální, zdravotní a zdravotně-výchovné. Pečovatelská služba ČČK (oblastního spolku Praha 9) pro občany MČ P18 zajišťuje pomoc a podporu osobám, které jsou z důvodu vysokého věku či zdravotního postižení omezeni na soběstačnosti. Služba zajistí péči, na kterou již nestačí sám uživatel ani jeho rodina, přičemž uživatel zůstává žít ve svém domácím prostředí, na které je zvyklý.

V rámci poskytování sociální služby zajišťují občanům pouze ty úkony a činnosti, které skutečně potřebují a na které již sami nestačí. S každým uživatelem je pečovatelskou službou uzavřena smlouva o poskytnutí sociální služby, která obsahuje seznam činností a úkonů, včetně způsobu provedení a doby poskytnutí.

Jedná se například o:

- **Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu**
(pomoc a podpora při podávání jídla a pití, při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek, pomo při prostorové orientaci nebo samostatném pohybu ve vnitřním prostoru, pomoc při přesunu na lůžko, apod.)

- **Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu**
(Pomoc při úkonech osobní hygieny jako je koupání apod., pomoc při základní péči o vlasy, pomoc při použití WC)
- **Poskytnutí stravy nebo pomoc při její zajištění**
(zajištění stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování, dovoz nebo donáška jídla, v terénu v jídelně - pomoc při přípravě jídla a pití, příprava a podání jídla a pití)
- **pomoc při zajištění chodu domácnosti**
(běžný úklid a údržba domácnosti (ne mytí oken), donáška vody, topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení, běžné nákupy do 5kg a pochůzky, velký nákup do 10kg, například týdenní nákup, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti, praní a žehlení osobního či ložního prádla (popřípadě jeho drobné opravy)
- **zprostředkování kontaktu se společenským prostředím**
(doprovázení dospělých do školy, školského zařízení, zaměstnání, k lékaři, na orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby a doprovázení zpět)

3.2 Vzdělávací a komunitní spolky a kluby pro seniory

V MČ P18 v současné době působí 3 organizace nabízející různorodý volnočasový program pro seniory:

- **Klub seniorů** – na adrese: Třinecká 650, Praha 9 – Letňany
Senioři se pravidelně setkávají každé úterý a čtvrtek vždy od 14 – 16h ve svém klubu v Třinecké ulici. V zimním období se v klubu pravidelně konají besedy a vzdělávací semináře – např. Základy první pomoci pro seniory, Senior v dopravě velkoměsta, pořádají se hudební a společenské večery se společenskými a vědomostními hrami. V jarních a letních měsících zájemci vyjíždějí na celodenní výlety např. na výstavu Země živitelka Litoměřice, hrady a zámky ČR
- **Nízkoprahový klub seniorů Prahy 18** - DPS (Dům s pečovatelskou službou, na adrese: Malkovského 603, Praha 9 - Letňany
Klub poskytuje prostor pro setkávání a realizaci volnočasových aktivit pro členy klubu i širší veřejnost v rámci cílové skupiny, tj. senioři. Projekt pomáhá ke zkvalitnění nabídky

trávení volného času seniorů a rovněž zprostředkování kontakt mezi seniory. Centrum pořádá přednášky a návštěvy divadel, muzikálů, hudební vystoupení, ukázka a tvoření velikonočních květinových dekorací a vánočních dekorací – výroba adventních věnců, procházky a výlety po okolí. Setkání probíhají ve středu od 14:30 -16:30, vyjma měsíců července a srpna.

- **Komunitní centrum pro seniory – Stárneme ve zdraví, Třinecká 650, Praha 9 - Letňany**

Centrum organizuje pravidelné aktivity typu: zdravotní cvičení, nordic walking, kurzy práce s chytrým telefonem, tréninky paměti a rukodělné kroužky. Všechny kurzy jsou pro seniory MČ P18 zdarma a senioři si je mohou vybírat podle svých potřeb a zálib. Veškeré aktivity vedou k vytvoření komunity věkově blízkých lidí s podobnými zájmy, kteří tak mohou sdílet své zážitky zkušenosti a vědomosti. Kurzy se konají pravidelně ve středu v Klubu seniorů v Třinecké ulici nebo pak v SK Klubu Modrý svět, Beranových 125.

4 Priority koncepce

MČ P18 klade důraz na vytváření bezpečného prostředí pro seniory, na zapojení starší generace v rámci místní společnosti, jejich aktivizaci a zajištění sociálních a zdravotních služeb.

Prioritou MČ P18 je dlouhodobé navyšování kapacit DPS zařízení na území MČ P18 a formou dotací podporovat fungující služby, jejichž cílovou skupinou jsou senioři, a tím zajistit funkční služby. Dále průběžně zjišťovat všechny relevantní požadavky občanů a jejich potřeby prostřednictvím vzájemné komunikace např. pomocí veřejných fór, anket, depistáží, apod., vytipovávat vhodné organizace k další spolupráci a zároveň rozvíjet spolupráci se stávajícími organizacemi.

Priorita 1: Udržení a rozvoj stávajícího stavu služeb se současným důrazem na optimalizaci nabídky služeb seniory na území MČ P18 v souladu s trendy demografického a socioekonomického vývoje (DPS, spolupráce s ČČK, apod.)

Priorita 2: Aktivizace seniorů (Klub seniorů, Nízkoprahový klub seniorů Prahy 18 – Klub aktivního stáří, Komunitní centrum pro seniory – Stárneme ve zdraví)

Priorita 3: Podpora aktivního, bezpečného a zdravého způsobu života seniorů (podporou vzdělávacích a sportovních akcí pro seniory – semináře, Senioráda, apod.)

5 Cíle podpory seniorů

Politika podpory seniorů MČ P18 bude i nadále poskytována pomocí komunitního plánování, Komisi Zdravého města a místní Agendy 21 a výborem zastupitelstva MČ P18 – Výborem pro kulturu, volný čas, zdravotnictví a sociální záležitosti.

Důležitým nástrojem podpory seniorských aktivit je monitoring situace seniorů v MČ P18, který je realizován celou sítí spolupracujících subjektů – např. klubů seniorů, lékařů, policie, neziskových organizací, ale i samotných obyvatel a jejich podniků.

Koncepce podpory seniorů MČ P18 si klade tyto cíle:

Cíl 1. Podpora služeb pro seniory

Cíl 2. Aktivizace seniorů

Cíl 3. Vytváření vhodných životních podmínek a veřejného prostoru pro seniory

Cíl 4. Finanční podpora

Cíl 5. Osvětová a informační činnost

Cíl 1. Podpora služeb pro seniory

Sociální a zdravotní služby mají v péči o seniory velký význam. Slouží k udržení zdraví a nezávislého života starších lidí v městské komunitě. Zásadní je sociální péče poskytovaná v domácím prostředí.

Opatření 1.1 Služby sociální péče o seniory

- dostupná péče
- podpora terénních sociálních služeb
- podpora pobytových sociálních služeb
- podpora ostatních subjektů poskytujících služby pro seniory

Opatření 1.2 Zdravotní péče

- dostupná péče

- podpora zdravotních služeb
- širší nabídka zdravotních služeb
- prevence úrazů

Opatření 1.3 Dům s pečovatelskou službou

- zajištění dostupných sociálních služeb a jejich další rozšiřování nabídky
- technický stav a vybavení DPS

Cíl 2. Aktivizace seniorů

Opatření 2.1 Podpora volnočasových aktivit

- pořádání volnočasových aktivit a akcí se zaměřením na občany vyššího věku
- podpora organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami seniorů
- zachování a rozšíření nabídky volnočasových aktivit
- podpora činnosti Klubu seniorů v Letňanech
- podpora činnosti Nízkoprahového klubu seniorů Praha 18 - Klubu aktivního stáří
- podpora činnosti komunitního centra pro seniory – Stárneme ve zdraví
- podpora participace seniorů na dění v MČ P18
- senior park - údržba cvičebních strojů pro seniory

Opatření 2.2 Podpora mezigeneračního soužití

- podpora aktivit pro všechny věkové skupiny
- podpora aktivního způsobu života rodin se seniory
- podpora projektů vícegeneračního soužití

Opatření 2.3 Podpora zdravého životního stylu

- podpora zdravotně preventivních akcí
- prevence sociálně patologických jevů
- podpora zdravotních služeb

Cíl 3. Vytvářet vhodné životní podmínky a veřejný prostor pro seniory

Mezi hlavní vlastnosti prostředí příznivého pro kvalitu života starší generace patří přístupnost a bezbariérovost venkovních cest a budov. Celkový pocit bezpečí do značné míry ovlivňuje zájem seniorů vycházet ven a pohybovat se ve městě, což následně ovlivňuje jejich nezávislost, tělesné zdraví, sociální integraci a duševní pohodu.

Opatření 3.1 Bezpečnost a prevence kriminality

- větší bezpečnost v dopravě a eliminace úrazů - přechody, chodníky
- spolupráce s městskou policií - pravidelné pochůzky, kamerový systém, primární prevence
- zajištění primární prevence v Klubu seniorů a v Nízkoprahovém klubu seniorů Prahy 18
- zajištění celkového pocitu bezpečí

Opatření 3.2 Venkovní prostory

- zaměření na rekreační a odpočinkové funkce venkovních prostor, možnost odpočinku a aktivního vyžití i ve vyšším věku
- příjemné a čisté prostředí, dostatek míst k odpočinku
- senior park - údržba cvičebních strojů pro seniory

Opatření 3.3 Bezbariérovost

- bezbariérové úpravy chodníků a komunikací, bezbariérový přístup do veřejných budov

Opatření 3.4 Úřad přátelský seniorům

- umožnění osobám se sníženou mobilitou rychlé a flexibilní vyřízení žádostí na úřadě
- bezbariérové toalety
- komunitní plánování

Cíl 4. Finanční podpora

Systematická podpora seniorů a jejich rodin finančním zvýhodněním a dalšími zvýhodněními, která přispívají ke zlepšení jejich situace a podpoří prorodinné vztahy a vazby.

Opatření 4.1 Finanční podpora aktivit

- akce pořádané MČ P18

- podpora organizací, které pořádají akce pro seniory

Opatření 4.2 Přímá podpora

- Humanitární fond

Cíl 5. Osvětová a informační činnost

Podporovat informovanost veřejnosti o všech aktivitách městské části na podporu seniorů a spolupráce různých subjektů za účelem vytváření klimatu příznivého pro seniory.

Opatření 5.1 Opatření na podporu mediální propagace a osvěty

- průběžná aktualizace webových stránek MČ P18
- informovanost prostřednictvím periodika Letňanské listy, FB, vývěsek, letáků, plakátů, brožury „Přehled sociálních služeb a volnočasových aktivit pro občany MČ Prahy 18“

6 Oblasti podpory seniorů

Zapojení starší generace v rámci místní společnosti může mít zásadní vliv na zamezení sociální izolace. Různorodá nabídka příležitostí, které jsou pro seniory atraktivní, povzbuzuje k většímu zapojení seniorů do městské komunity.

MČ P18 chce podporovat seniory v následujících oblastech:

6.1 Zařízení a služby pro seniory

Z hlediska podpory seniorů a rodinné politiky je klíčovým cílem zajištění nabídky účinné podpory a pomoci. Dílčími cíli poskytování služeb pro seniory a jejich rodiny jsou: předcházení sociálnímu vyloučení jednotlivců i celých rodin, umožnění členům rodin setrvat nebo se navrátit do jejich přirozeného rodinného prostředí, usnadnění péče o seniory v rodině a pomoc pečujícím osobám.

MČ P18 v oblasti podpory seniorů podporuje v rámci dotačních řízení organizace zaměřující se na seniory či celé rodiny např. kluby seniorů, dům s pečovatelskou službou a další zařízení včetně hřišť a sportovních areálů. Vzhledem k tomu, že na území MČ P18 není zařízení pobytových služeb (např. domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, hospicová zařízení, odlehčovací služby), MČ P18 podporuje tyto poskytovatele v dotačním řízení v sociální oblasti.

V MČ P18 jsou provozovány dva kluby pro seniory, které jsou dotačně podporovány. Jedná se o Klub seniorů v Třinecké ulici, jehož členové se pravidelně setkávají každé úterý a čtvrtek a Nízkoprahový klub seniorů Praha 18 v DPS, kde probíhají setkání každou středu. Oba kluby pořádají mimo akcí a přednášek v prostorách klubu, také výlety za poznáváním, historií a kulturou. V klubech jsou pořádány zajímavé přednášky z různých oblastí. Neméně důležité jsou i programy z oblasti bezpečí, prevence kriminality páchané na seniorech a domácího násilí. V oblasti zdraví se nejedná pouze o teoretické přednášky, ale také praktické dovednosti např. v oblasti stravování, cvičení pro seniory, trénování paměti apod.

V městské části existují zařízení, která nejsou zřízena obcí, poskytující služby pro letňanské seniory, prarodinné a volnočasové aktivity. Jedná se o velmi rozmanité služby včetně aktivit pro handicapované občany poskytované převážně neziskovými organizacemi.

Jednou ročně na podzim ke Dni seniorů jsou pořádány seniorské hry (Senioráda). V jejich organizaci se střídají sousední MČ a obce Středočeského kraje. Této akce se účastní závodníci nad 65 let, které přijdou podporovat jejich blízcí i celé rodiny.

Každým rokem v předvánočním čase pořádá MČ P18 Vánoční besídku pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Tato akce je oblíbeným příjemným zastavením v předvánočním shonu, které se účastní i vedení radnice a čestní občané MČ P18. Výjimkou byly roky postižené pandemií onemocnění Covid -19, kdy z důvodu pandemických opatření pro seniorskou generaci nebylo vhodné akce pořádat.

MČ P18 má Dům s pečovatelskou službou (DPS) v Malkovského ulici. DPS byl uveden do provozu v roce 1998 a je v něm 26 malometrážních bytů o různé podlahové ploše, tj. od 24 do 44 m². V DPS bylo stanoveno zvýhodněné nižší nájemné. V současné době probíhá připomínkové řízení k projektu nástavby a rekonstrukce II. patra stávající budovy DPS v odhadované výši 40 – 45 mil. Kč. Tato nástavba vznikající ve spolupráci s Magistrátem hl. m. Prahy, rozšíří počet bytových jednotek o 19, na celkových 47 malometrážních bytů.

Péči v DPS zajišťuje Český červený kříž, oblastní spolek Praha 9, který z větší části zajišťuje pečovatelskou službu na území MČ P18 a má zde své pracoviště. Sociální služby jsou klientům poskytovány převážně v pracovních dnech, obědy je možné zajistit i o víkendu. ČČK zajišťuje rovněž úkony sociální péče i seniorům žijícím ve svých domácnostech mimo DPS na celém území MČ P18, včetně dovozu obědů pro osoby, které si nemohou stravu zajistit sami. V lednu 2023 bydlelo v DPS 27 letňanských občanů, 25 jednotlivců a jedna manželská dvojice.

V rámci městské části se budují a revitalizují odpočinkové a sportovní zóny sloužící celým rodinám, dětská hřiště, lesopark.

Obyvatelé MČ P18 mohou díky dobré dopravní dostupnosti využívat zdravotní služby v celém hlavním městě. Vedle lékařů sídlících přímo na území MČ Praha 18 je možné využívat nedalekou Polikliniku Prosek a Polikliniku Vysočany. Nejbližší pohotovost pro dospělé se nachází ve Fakultní nemocnici na Bulovce (ve všední dny od 19:00 do 6:00 hod., o sobotách, nedělích a svátcích nepřetržitě). Obyvatelé MČ P18 mohou využít také jiná pohotovostní zařízení na území hlavního města Prahy.

Přepočítáme-li vybavenost obce lékaři dle průměru v ČR, zjistíme, že je situace v Letňanech spíše průměrná. V oblasti zdravotnictví podporuje MČ P18 ordinace lékařů zvýhodněným nájemným.

6.2 Přímá podpora seniorů

Obsahem této oblasti podpory seniorů jsou opatření, která směřují přímo k seniorům, nikoli k organizacím a projektům.

V naší městské části se přímá podpora týká např. rozšíření úředních hodin úřadu, oslav rodinných jubileí - zlaté svatby, diamantová svatba apod., akce pořádané v Prozatímním výstavním areálu v Letňanech apod.

K významným životním jubileím (75, 80, 85, 90 let a poté každý rok) poskytuje MČ P18 svým občanům dárkové balíčky včetně Seniorské obálky - karty I.C.E (In Case of Emergency). Jedná se o tiskopis, do kterého jeho vlastník vyplní údaje o svém zdravotním stavu, lécích, které užívá, a alergiích. Obsahuje i kontakty na blízké osoby. Informace uvedené v „Seniorské obálce“ mohou ušetřit záchranářům čas, když jde o zdraví nebo život pacienta, zejména u samostatně žijících seniorů a těžce nemocných osamělých lidí.

Všem letňanským občanům je dvakrát v měsíci nabídnuta možnost využít služeb bezplatné právní poradny, které využívají zejména senioři.

MČ P18 zřídila za účelem poskytování výpomoci svým občanům při řešení tíživých nebo neočekávaných sociálních situací v mimořádných závažných případech Humanitární fond. Prostředky jsou určeny zejména nezletilým dětem, rodinám, osobám se zdravotním postižením, seniorům, obětem domácího násilí, trestných činů apod.

Při vyřizování úředních záležitostí na ÚMČ P18 jsou samozřejmostí bezbariérové vstupy, výtah a toalety.

ÚMČ P18 vychází vstříc i svým zaměstnancům pečujícím o osobu blízkou, a to možností práce na dohodu o pracovní činnosti, snížení pracovního úvazku, pružnou pracovní dobu, možností vzít si neplacené volno nad rámec dovolené.

6.3 Bezpečné a zdravé prostředí

Pro posílení prostředí přátelského k seniorům v MČ P18 je nutné zajišťovat pocit bezpečí. Tato oblast se dělí na specifické podoblasti, kterými jsou zejména prevence kriminality, propagace zdravého životního stylu, spolupráce s Městskou policií, PČR a dalšími složkami integrovaného záchranného systému. Také sem patří odstraňování bariér nejen stavebních, ale i technicko-organizačních. Jedná se především o bezbariérovou dopravu, bezbariérové přístupy na úřady, ale také bezpečné a bezbariérové přechody pro chodce a další infrastrukturu, zahrnující bezpečné trávení společného volného času. Pozornost je věnována i rekreačním a odpočinkovým funkcím venkovních prostor.

V současné době je občanům k dispozici autobusová midilinka č. 166, která spojuje většinu zdravotnických zařízení z Čakovic přes Letňany, Prosek, Nemocnici Na Bulovce až po Domov seniorů v Ďáblicích. (Tato linka navazuje na midilinky z předchozích let: autobusy č. 297 a č. 295, které občanům sloužily od října 2010).

6.4 Propagace a osvěta

Informace o aktivitách, akcích a opatřeních jsou předávány občanům v různých formách. Občané jsou informováni prostřednictvím místního periodika Letňanské listy, Facebooku MČ P18, pomocí vývěsek, na webových stránkách městské části, prostřednictvím letáků, plakátů či v brožuře „Přehled sociálních služeb a volnočasových aktivit pro občany MČ Praha 18“, která je pravidelně aktualizována.

V rámci prevence pořádá Odbor sociální péče a zdravotnictví ve spolupráci s Městskou policií preventivní přednášky v letňanských klubech pro seniory, akce v rámci Projektu Zdravé město a MA21 - Dny zdraví, Základy první pomoci, Chování seniora v prostředí metropole,

Běh naděje a Vánoční besídka pro seniory. Ve spolupráci s okolními městskými částmi pořádá každoročně Seniorské hry (Senioráda), kde se senioři účastní sportovních klání.

V neposlední řadě je nutné klást důraz na podporu prevence domácího násilí páchaného na seniorech. V této oblasti městská část pořádá besedy, informuje prostřednictvím letáků, poskytuje podporu a služby ze strany vyškolené sociální pracovnice. Základní sociální poradenství poskytují všichni pracovníci odboru sociální péče a zdravotnictví.

6.5 Mezigenerační spolupráce a soužití

Pro posílení vztahů napříč všemi generacemi je nezbytná podpora mezigenerační spolupráce a soužití. Příkladem takovéto spolupráce může být aktivita členek Nízkoprahového klubu Praha 18 (Klubu aktivního stáří v Letňanech), které pravidelně dochází číst dětem z MŠ Malkovského pohádky před odpoledním odpočinkem. Děti z mateřských a základních škol pak dochází do obou letňanských klubů pro seniory a k různým příležitostem jim představují, co se ve škole naučily (zpívání apod.). I v průběhu pandemie covid-19 se akce konaly, jen v trochu jiné formě – např. zpívání před pečovatelským domem a při dodržení všech proti-covidových opatření.

Jak již bylo uvedeno výše, MČ P18 pořádala pravidelně v předvánočním čase Besídku pro seniory a osoby se zdravotním postižením, v jejímž programu nikdy nechyběla dětská vystoupení a rozdávání přání a drobných dáreků vytvořených dětmi.

6.6 Ostatní

V rámci koncepčních opatření je důležitá podpora prarodinných a seniorských aktivit, které v obyvatelích zvyšují pocit sounáležitosti s místem, kde žijí. I nadále budou podporovány: kulturní a společenské akce, které MČ P18 nejen pořádá, ale také finančně dotuje, ať už se jedná o akce pro seniory či celé rodiny.

- vzdělávací a kulturní instituce, např. knihovna, Klub seniorů, Nízkoprahový klub seniorů Prahay18, Komunitní centrum pro seniory – Stárneme ve zdraví.
- setkávání s občany při plánování a před realizací různých projektů týkajících se kvality života v MČ P18.

- realizace veřejných diskusních fór, v jejichž průběhu mohou občané MČ P18 diskutovat se zastupiteli a úředníky městské části o problémech, které je trápí.

Pocit spřízněnosti posiluje také setkávání představitelů městské části se seniory.

7 Zhodnocení

MČ P18 realizuje každoročně množství aktivit pro seniory jako Den Zdraví, Vánoční polévka, Besídka pro seniory a Seniorské hry. Vyhlášení dotačních titulů a tím vyjádřená podpora projektům zaměřených na seniory, je velmi důležitou složkou koncepčního řešení podpory seniorů MČ P18. Díky této podpoře mohou senioři využívat široké nabídky místních organizací. Akce mají za cíl usnadnit navazování kontaktů v komunitě a předcházet sociálnímu vyloučení.

Daří se také spolupráce Magistrátem hl. města Prahy na financování rozšiřování kapacity DPS (Domu s pečovatelskou službou), která je nyní v připomínkovém řízení a jehož výstavba se očekává v nejbližších letech.

MČ P18 se daří získávat prostředky na své aktivity i mimo svůj rozpočet, např.:

- jednáním s Magistrátem hl. m. Prahy na spolufinancování rozšiřování DPS (Dům s pečovatelskou službou)
- II. místem v dotační soutěži na podporu prarodinných aktivit – Obec přátelská rodině 2021 ve výši 400.000,-
- I. místem v dotační soutěži na podporu prarodinných aktivit – Obec přátelská rodině 2022 ve výši 1.500.000,-
- do Humanitárního fondu se daří získat finanční prostředky při kulturně společenských akcích pořádaných MČ P18. Dále do něj mohou přispívat fyzické a právnické osoby.
- MČ P18 též získává dotaci od Hl. m. Prahy – podíl na finančních prostředcích obdržených jako výnos daně z hazardních her a jako odvod z loterií

8 Závěr

Zpracovaná Koncepce podpory seniorů přispívá ke zlepšování podmínek pro kvalitní život občanů ve vyšším věku, ale zároveň klade důraz na soužití napříč generacemi. Úsilí MČ P18 se zaměřuje na podporu dostupné nabídky příležitostí zapojení starší generace v rámci komunity a společnosti, a tím zamezení sociální izolace. Aktivní role starších lidí přispívá k začlenění a respektu, kterému se v rámci komunity těší.

V koncepci jsou, v souladu se Střednědobým plánem sociálních a souvisejících služeb na období 2020 až 2024, zpracovány relevantní požadavky občanů (každý občan má právo se starat o věci veřejné) dle místních podmínek a ekonomických možností městské části a vytipovány organizace k další spolupráci. Do Koncepce podpory seniorů v MČ Praha 18 na období 2023 – 2027 byly zahrnuty požadavky publikované na několika veřejných setkání občanů, z výstupů sociodemografické studie a veřejných anket. Mnoho služeb, které nejsou vázány na lokalitu, kde uživatelé bydlí, využívají občané MČ P18 v rámci celoměstského rozsahu. Takové služby, které prokazatelně využívají obyvatelé MČ P18, jsou podporovány formou dotačních řízení.